

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF CHRISTIAN FALZON SCERRI
ONOR. IMĦALLEF JOSETTE DEMICOLI**

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 30 ta' Lulju, 2024.

Numru 3

Rikors numru 764/16/1 GM

Environmental Landscapes Consortium Limited (C-30405)

v.

**Il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data, u l-
Ministru għat-Trasport u l-Infrastruttura**

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar appell ewlieni mressaq mill-konvenut Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data u dwar appell inċidentali mressaq mill-kumpanija attriċi Environmental Landscapes Consortium Limited minn sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-14 ta' Lulju, 2020, li permezz tagħha wara li ħelset lill-Ministru għat-

Trasport u l-Infrastruttura, issoktat billi ħassret id-deċiżjoni meħuda mill-konvenut Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data fid-19 ta' Jannar, 2016 skont l-**Artikolu 469A(1)(b)(ii) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** u ordnat biex dan jerġa' jagħti d-deċiżjoni tiegħu mill-ġdid, wara li din id-darba jisma' però x'għandha xi tgħid il-kumpanija attriċi Environmental Landscapes Consortium Limited.

2. Peress li din id-deċiżjoni meħuda mill-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data fid-19 ta' Jannar, 2016, li ġiet imħassra mill-Ewwel Qorti, ġiet mogħtija mill-imsemmi Kummissarju fuq talba li huwa kien irċieva minn Alfred E. Baldacchino, din il-Qorti b'digriet mogħti fis-17 ta' Ġunju, 2024 qajmet eċċezzjoni *ex officio* dwar jekk l-Ewwel Qorti setgħetx tagħti din is-sentenza tagħha, fl-assenza ta' dan Alfred E. Baldacchino. Din l-eċċezzjoni *ex officio* għalhekk sejra tiġi wkoll mistħarrġa f'din is-sentenza.

Daħla

3. B'rikors maħluf tal-31 ta' Awwissu, 2016, il-kumpanija attriċi Environmental Landscapes Consortium Limited fissret li fis-6 ta' Ġunju, 2016 hija saret taf li b'deċiżjoni meħuda mill-konvenut Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data nhar id-19 ta' Jannar, 2016, dan kien ordna li jiġi mikxuf u ppubblikat il-kuntratt kummerċjali li jeżisti bejnha

u l-Gvern ta' Malta. Il-kumpanija attriċi sostniet li dan il-kuntratt fih sigrieti kummerċjali u tagħrif ieħor li għandu valur kummerċjali, li jista' joħloq ħsara lin-negozju tagħha jekk kemm-il darba dan kollu jiġi mperreċ. Minbarra dan, hija żiedet tgħid ukoll li l-kxif ta' dan id-dokument huwa bi ksur tal-**Artikolu 32 tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni**.

4. Il-kumpanija attriċi saħqet li din id-deċiżjoni meħuda mill-konvenut Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data ma tiswiex skont l-**Artikolu 469A(1)(b)(ii), (iii) u (iv) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** għaliex din ingħatat minnu bla ma taha l-opportunità li tagħmel ir-rappreżentazzjonijiet tagħha.

5. Minħabba f'hekk il-kumpanija attriċi fetħet din il-kawża u talbet lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili sabiex:

«1. Tiddikjara li d-deċiżjoni fuq premissa tal-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data tad-19 ta' Jannar 2016 hija nulla u bla effett a tenur tal-Art 469A(1)(b)(ii), (iii) u (iv); u

2. Tagħti dawk l-ordnijiet u provvedimenti l-oħra kollha neċessarji sabiex ir-rikorrent jingħata rimedju effettiv.

Bl-ispejjeż u bl-ingunzjoni tal-intimati in subizzjoni.»

6. Il-konvenut Ministru għat-Trasport u l-Infrastruttura wieġeb għal dan ir-rikors maħluf fl-4 ta' Ottubru, 2016, u ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

«1. Illi in linea preliminari, l-esponent jirrileva li huwa mhux il-leġittimu kontradittur f'dawn il-proċeduri għaliex kien il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data li ħareġ b'deċiżjoni (mhux finali)

u mhux l-esponenti u għalhekk kwalunkwe ilment m'għandux jiġi indirizzat lejn l-esponent;

2. Illi preliminarjament u mingħajr preġudizzju għal dak li ntqal fuq, l-esponent jirriveva li skont l-Artikolu 181B(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Gvern għandu jkun rappreżentat fl-atti u fl-azzjonijiet ġudizzjarji mill-kap tad-dipartiment tal-gvern li jkun inkarigat fil-materja in kwistjoni, li f'dan il-każ huwa s-Segretarju Permanenti fi ħdan il-Ministeru għat-Trasport u l-Infrastruttura u mhux il-Ministru;

3. Illi preliminarjament ukoll u mingħajr preġudizzju għal dak li ntqal fuq, l-intimat jissottometti li l-kumpanija rikorrenti ma tistax tinqeda mill-azzjoni tal-istħarriġ ġudizzjarju kif kontemplata fl-Artikolu 469A tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta, billi fiċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ, l-esponent ma ħa l-ebda deċiżjoni u kwindi ma hemm l-ebda forma ta' għemil amministrattiv min-naħa tiegħu. Fil-fatt, minn eżami tar-rikors ġuramentat, ma hemmx dubju li l-ilment tar-rikorrenti mhux indirizzat lejn l-esponenti, iżda speċifikament lejn il-mod kif il-Kummissarju intimat wasal għad-deċiżjoni tiegħu;

4. Illi preliminarjament ukoll u mingħajr preġudizzju għal dak li ntqal fuq, il-kumpanija rikorrenti kien missha utilizzat ir-rimedju ordinarju li kellha a dispożizzjoni tagħha qabel ma intavolat dawn il-proċeduri u dan ai termini tal-artikolu 469A(4);

5. Illi fil-mertu u dejjem mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-esponent jirrespingi u jiċċhad bil-qawwa kwalunkwe allegazzjonijiet u pretensjonijiet li l-kumpanija rikorrenti setgħet ressqet fil-konfront tiegħu peress li dawn huma infondati fil-fatt u fid-dritt;

6. Illi permezz ta' applikazzjoni datata 23 ta' Ġunju 2015, is-Sur Alfred E. Baldacchino ssottometta rikjesta ai termini tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni (Kap. 496 tal-Liġijiet ta' Malta) fejn talab lill-Ministeru għat-Trasport u l-Infrastruttura kopja tal-Ftehim bejn il-Gvern ta' Malta u Environmental Landscapes Consortium Limited. Tajjeb li jingħad li fil-kuntest tal-Kap. 496, applikant jikkomunika ma' awtorità pubblika sabiex ikun jista' jkollu aċċess għal xi kuntratt jew dokument u dan skont l-artikolu 6 tal-istess Att;

7. Illi nhar it-23 ta' Lulju 2015, il-Ministeru appellant irrifjuta t-talba tal-applikant u dan skont l-artikolu 31 (2) tal-Kap. 496. L-applikant ġie infurmat ukoll li huwa seta' jirrevedi d-deċiżjoni tal-Ministeru permezz ta' proċeduri interni ta' reviżjoni fi ħdan il-Ministeru;

8. Illi l-applikant talab sabiex il-Ministeru jirrevedi d-deċiżjoni tiegħu fejn sostna li l-infommazzjoni li huwa kien qed jitlob mill-Ministeru kien kuntratt pubbliku ffinanzjat minn fondi pubbliċi;

9. Illi wara din ir-reviżjoni, l-esponent tenna permezz ta' komunikazzjoni datata 13 ta' Awwissu 2015 li l-applikazzjoni tas-Sur Baldacchino kienet qed tiġi miċhuda;

10. Illi kien għalhekk li s-Sur Alfred E. Baldacchino ssottometta applikazzjoni quddiem il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data sabiex il-każ jiġi investigat u joħroġ deċiżjoni f'dan ir-rigward;

11. Illi wara li sema' ż-żewġ partijiet, il-Kummissarju wasal għad-deċiżjoni tiegħu nhar id-19 ta' Jannar 2016 fejn sostna dan li gej:

«In view of the above, the decision taken by the MTI to refuse Mr Baldacchino's request pursuant to the exemption provided under articles 31(2) of the Act, due to clause 27 of the Agreement, as not justified and the Commissioner has resolved that there are no impediments to release a copy of the Agreement. Hence, in the spirit of transparency and accountability as contemplated by the Act, the MTI is instructed to acceded to Mr Baldacchino's request by not later than twenty-five working days from receipt of this decision.»

12. Illi l-esponent ħassu aggravat minn din id-deċiżjoni, u ai termini tal-artikolu 39 tal-Kap. 496, appella mid-deċiżjoni, u ai termini tal-artikolu 9 tal-Kap. 496, appella mid-deċiżjoni tal-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data u fil-preżent għad hemm seduti għaddejjin quddiem it-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data;

13. Illi kien l-esponenti stess li informa lill-kumpannija rikorrenti bl-appell li hemm pendenti fil-preżent quddiem it-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data u dan proprju sabiex jittla' jixhed u jikkonferma l-oġġezzjonijiet tal-esponent għall-pubblikazzjoni tal-ftehim inkwistjoni b'mod speċjali fid-dawl ta' dik li tissejjaħ 'Non-disclosure Clause' preżenti fil-kuntratt bejn il-Gvern u l-intimat. Iżda xorta waħda, sal-lum, ir-rappreżentanti tar-rikorrenti ma tfaċċawx għas-seduti ffixsati apposta, minkejja li kienu jafu bihom;

14. Illi fi kwalunkwe każ, l-intimat għad għandu kull dritt u kull opportunità li jintervjeni fl-appell li sal-lum għadu pendenti u dan ai termini tal-artikolu 960 tal-Kap. 12;

15. *Salv eċċezzjonijonijiet ulterjuri.»*

7. Il-konvenut l-ieħor, il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data wieġeb fil-5 ta' Ottubru, 2016 u qajjem dawn l-eċċezzjonijiet li ġejjin:

«1. Illi b'kull rispettt, dina l-Onorabbli Qorti ma għandhiex ġurisdizzjoni biex tisma' l-każ odjern peress illi l-funzjonijiet tal-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data (il-Kummissarju) mhumiex sindakabbli a bażi tal-provvedimenti tal-artikolu 37 tal-Att dwar il-Protezzjoni u l-Privatezza tad-Data, li jstabbilixxi li «l-Kummissarju għandu jaġixxi b'mod indipendenti u ma jkunx suġġett għad-direzzjoni jew kontroll ta' ebda persuna jew awtorità. Għaldaqstant, is-smiġħ tal-kawża jippreġudika l-indipendenza tal-Kummissarju fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet regolatorji tiegħu li huma neċessarji f'soċjetà demokratika sabiex ikun żgurat li l-liġi kkonċernata tiġi osservata;

2. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, il-Kummissarju ma jaqbilx mal-allegazzjonijiet u pretensjonijiet tar-rikors ġuramentat, stante li huma infondati fil-fatt u fid-dritt, hekk kif ser jirriżulta fil-mori tal-kawża;

3. Illi għalhekk il-konvenut jopponi għat-talbiet kollha hekk kif esposti fir-rikors ġuramentat, u dana a bażi tas-segwenti:

a. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, il-Kummissarju qiegħed iqajjem eċċezzjoni fuq il-mertu tat-talba għaliex is-soċjetà attriċi, b'mod erronju, tistqarr illi d-deċiżjoni tal-Kummissarju datata 19 ta' Jannar 2016 (hawn annessa u mmarkata bħala 'Dok A') «ittieħdet kontra s-soċjetà appellanti.» Id-deċiżjoni inkwistjoni ttieħdet kontra l-Ministeru għat-Trasport u l-Infrastruttura, qua l-Awtorità Pubblika (il-Ministeru) u għalhekk mhux kontra s-soċjetà attriċi u dan b'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Libertà tal-Infurmazzjoni, Kapitolu 496 tal-Liġijiet ta' Malta (l-Att).

b. Illi l-Att ma jimponi l-ebda obbligu fuq il-Kummissarju sabiex jinvolvi terzi persuni matul il-kors tal-investigazzjoni tal-każ. Ir-relazzjoni tal-Kummissarju hija biss mal-awtorità pubblika li tkun iddeċidiet illi tirrifjuta tipprovdi lill-applikant bl-infurmazzjoni mitluba. Fil-fatt artiklu 23(3) tal-Att jobbliga speċifikament lill-Kummissarju sabiex «jibgħat notifika tad-deċiżjoni tiegħu (f'dan l-Att imsejha "avviż ta' deċiżjoni") lill-applikant u lill-awtorità pubblika.»

c. Illi huwa pertinenti li jiġi sollevat il-fatt illi d-deċiżjoni inkwistjoni giet appellata u qed tinstema' quddiem it-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data (it-Tribunal). Illi bis-saħħa tal-artikolu 39 tal-Att, dan huwa l-uniku rimedju legali li applikant jew awtorità pubblika tista' teżercita meta ma taqbilx ma' deċiżjoni tal-Kummissarju. Is-seduta li jmiss hija skedata għal nhar it-tlettax (13) ta' Ottubru 2016 fis-sagħtejn ta' wara nofsinhar għall-konkluzjoni tal-appellanti.

4. Illi a bażi tas-suespost, il-Kummissarju mhuwiex se jidhol fil-mertu tal-pubblikazzjoni tal-kuntratt o meno, u dan għaliex tali materja ma taqax taħt il-kompetenza ta' din l-Onorabbli Qorti iżda taħt il-

kompetenza tat-Tribunal li preżentement qiegħed jisma' l-appell mressaq quddiemu mill-Ministeru.

5. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, il-Kummissarju jhoss opportun illi jgħib a konjizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti li l-istess soċjetà attriċi, li f'dan ir-rikors qiegħda tallega li għandha interess kummerċjali li l-kuntratt inkwistjoni ma jgħix żvelat, naqset milli tidher quddiem it-Tribunal meta għet mitluba mill-Ministeru sabiex tagħti x-xhieda, hekk kif jidher mill-verbal tat-Tribunal anness u mmarkat bħala "Dok B".

6. Illi finalment l-esponent qed jopponi għall-ispejjeż kollha ta' dawn il-proċeduri għaliex ir-rikorrent ma għarrab l-ebda ksur tal-jeddijiet fundamentali tiegħu u dan għaliex il-Kummissarju mexa b'mod regolari u skont l-Att u ma hemm lok għall-ebda danni favurijiet u għalhekk, l-azzjoni hija fiergħa u vessatorja.

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.»

8. B'sentenza parzjali mogħtija fl-24 ta' Mejju, 2018, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ċaħdet kemm l-ewwel eċċezzjoni tal-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data għaliex sabet li hija kellha s-setgħa li tistħarreg l-ilment imressaq mill-kumpanija attriċi f'din il-kawża, kif ukoll ċaħdet ir-raba' eċċezzjoni tal-Ministru għat-Trasport u l-Infrastruttura għaliex sabet li l-kumpanija attriċi ma kellhiex rimedju ieħor xieraq taħt liġi oħra fejn setgħet tressaq l-azzjoni tal-lum.

9. Aktar tard, b'sentenza finali mogħtija fl-14 ta' Lulju, 2020, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ddeċidiet il-kawża billi: (i) laqgħet l-ewwel eċċezzjoni tal-Ministru għat-Trasport u l-Infrastruttura u b'hekk ħelsitu mill-ħarsien tal-ġudizzju; (ii) laqgħet f'parti minnha l-ewwel talba tal-kumpanija attriċi u ddikjarat b'hekk li d-deċiżjoni meħuda mill-konvenut Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data fid-19 ta'

Jannar, 2016 hija nulla u bla effett skont l-**Artikolu 469A(1)(b)(ii) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili**; (iii) laqgħet it-tieni talba tal-kumpanija attriċi u ordnat lill-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data sabiex jisma' mill-ġdid l-ilment ta' Alfred Baldacchino, b'dan illi huwa għandu jinnotifika lill-kumpanija attriċi bl-istess ilment u jagħtiha kull opportunità li tissottometti r-raġunijiet għall-oġġezzjonijiet tagħha fir-rigward; u (iv) ordnat li l-ispejjeż kollha tal-kawża jinqasmu nofs bin-nofs bejn il-kumpanija attriċi u l-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data.

10. Ir-raġunijiet mogħtija mill-Ewwel Qorti għaliex iddeċidiet b'dan il-mod kienu dawn:

«Fatti tal-każ

Illi dwar il-fatti tal-każ prattikament m'hemmx kontestazzjoni. Jirriżulta li:

1. Permezz ta' applikazzjoni datata 23 ta' Ġunju 2015, ċertu Alfred E. Baldacchino ssottometta rikjesta skont tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni (Artiklu 6 tal-Kap. 496 tal-Liġijiet ta' Malta), li permezz tagħha talab lill-Ministeru għat-Trasport u Infrastruttura kopja tal-Ftehim bejn il-Gvern ta' Malta u Environmental Landscapes Consortium Limited.

2. Fit-23 ta' Lulju 2015, il-Ministeru rrifjuta t-talba u dan skont l-artikolu 31(2) tal-Kap. 496. L-applikant ġie infurmat ukoll li huwa seta' jirrevedi d-deċiżjoni tal-Ministeru permezz ta' proċeduri interni ta' reviżjoni fi ħdan il-Ministeru. L-applikant talab sabiex il-Ministeru jirrevedi d-deċiżjoni tiegħu. Wara din ir-reviżjoni, il-Ministeru tenna permezz ta' komunikazzjoni datata 13 ta' Awwissu 2015 li l-applikazzjoni kienet qed tiġi miċħuda;

3. Baldacchino ssottometta applikazzjoni quddiem il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data sabiex il-każ jiġi nvestigat u joħroġ deċiżjoni f'dan ir-rigward;

4. *Wara li sema' ż-żewġ partijiet – ċjoè lil Baldacchino u lill-Ministru – il-Kummissarju wasal għad-deċiżjoni tiegħu nhar id-19 ta' Jannar 2016 fejn sostna dan li ġej:*

«In view of the above, the decision taken by the MTI to refuse Mr. Baldacchino's request pursuant to the exemption provided under articles 31(2) of the Act, due to clause 27 of the Agreement, was not justified and the Commissioner has resolved that there are no impediments to release a copy of the Agreement. Hence, in the spirit of transparency and accountability as contemplated by the Act, the MTI is instructed to accede to Mr. Baldacchino's request by not later than twenty-five working days from receipt of this decision.»

5. *Skont l-artikolu 39 tal-Kap. 496, il-Ministeru appella mid-deċiżjoni tal-Kummissarju quddiem it-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data. Huwa informa lill-attriċi bl-appell sabiex titla' tixhed u tikkonferma l-oġġezzjonijiet tal-Ministeru għall-pubblikazzjoni tal-ftehim inkwistjoni b'mod speċjali fid-dawl ta' dik li tissejjaħ 'Non-disclosure Clause' preżenti fil-kuntratt bejn il-Gvern u l-intimat. Din kienet l-ewwel okkażjoni li fiha l-attriċi saret taf bit-talba ta' Baldacchino. Ir-rappreżentanti tal-attriċi ma tfaċċawx għas-seduti ffissati apposta, minkejja li kienu jafu bihom, għalkemm it-Tribunal fuq talba tagħha ppermettietliha tintervjeni in statu et terminis. Fis-17 ta' Frar 2017 it-Tribunal ċaħad talba tal-intervenuta għas-soprassessjoni sakemm tinqata' din il-kawża, u fl-14 ta' Settembru 2017 ċaħad l-appell tal-Ministeru.*

6. *L-attriċi appellat quddiem il-Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) li bi provvediment tas-27 ta' Awwissu 2018 issoprassjediet sakemm tinqata' din il-kawża;*

Konsiderazzjonijiet legali

Ikkunsidrat:

Illi din il-Qorti taqbel mat-tieni eċċezzjoni tal-Ministru li skont l-artiklu 181B(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Gvern għandu jkun rappreżentat fl-atti u fl-azzjonijiet ġudizzjarji mill-kap tad-dipartiment tal-gvern li jkun inkarigat fil-materja inkwistjoni, li f'dan il-każ huwa s-Segretarju Permanenti fi ħdan il-Ministeru għat-Trasport u l-Infrastruttura u mhux il-Ministru u għalhekk sejra tilliberah mill-osservanza tal-ġudizzju;

Illi għalkemm jinħtiġilha tieqaf hawn f'dan ir-rigward, tissokta tgħid, obiter, li taqbel ukoll mat-tielet eċċezzjoni tal-Ministru li ma ħa l-ebda deċiżjoni u kwindi ma hemm l-ebda forma ta' għemil amministrattiv min-naħa tiegħu, anzi oppona bil-qawwa kollha li jittieħed dan l-għemil u għalhekk kieku kellu l-legittimazzjoni passiva, ma kinitx sejra ssibu ħati ta' xi trasgressjoni li taqa' taħt id-disposizzjonijiet tal-Art. 469A tal-Kap 12;

Illi fid-difiża tiegħu, il-Kummissarju jistrieħ prinċipalment fuq id-dispożizzjonijiet tal-artiklu 23(3) tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni li jobligah speċifikament sabiex «jibgħat notifika tad-deċiżjoni tiegħu (f'dan l-Att imsejja "avviż ta' deċiżjoni") lill-applikant u lill-awtorità pubblika.» Fin-nota ta' sottomissjonijiet aħħarija tiegħu mbaġħad jissokta jgħid li skont il-kodiċi ta' prattika ppubblikat taħt l-istess Att, kien imiss lill-Ministeru li jinforma lill-attriċi bit-talba ta' Baldacchino. Min-naħa tiegħu, il-Ministru jsostni li, skont Sezzjoni 6 tal-istess kodiċi ta' prattika, kien ikollu dan l-obbligu biss li kieku d-dokument ma kienx wieħed eżentat taħt l-istess Att. F'dan il-każ, il-Ministeru kien konvint li ma kienx eżentat u allura ma ħassx il-ħtieġa li jikkomunika mal-attriċi;

Illi din il-Qorti ma taqbilx ma' din l-eċċezzjoni tal-Kummissarju. Fl-ewwel lok, l-Art. 23(3) iċċitat minnu jirreferi għan-notifika tad-deċiżjoni li jkun ħa, u mhux għall-applikazzjoni li ssir quddiemu skont l-Art. 23(1). Fit-tieni lok, anke kieku kien hekk il-każ, il-Kummissarju ma kienx jinħeles mill-obbligu bażiku li jinforma lill-attriċi bl-applikazzjoni, bħala l-persuna l-iktar milquta fil-laħam il-ħaj minnha, biex tkun f'qagħda biex tippreżenta l-veduti tagħha fir-rigward. Fil-kliem awtorevoli ta' De Smith:

«There is a presumption that procedural fairness is required whenever the exercise of a power adversely affects an individual's rights... (De Smith's Judicial Review, 8th ed., 2018, para 7-018, paġna 302)

“The right to a fair procedure is not confined to those who are direct parties to a decision... (op.cit. para 7-024, paġna 394)

“Supplementing statutory procedures

“Can the courts supplement the statutory procedures with requirements over and above those specified? For example, can the courts impose a requirement upon a local planning authority to consult on a planning application with neighbours where no such requirement is provided in the statute? There have been cases where Courts have supplemented a statutory scheme (hawn tiġi ċċitata ġurisprudenza estensiva). Indeed, recently, a majority of the Supreme Court expressed the following view:

“The duty of fairness governing the exercise of a statutory power is a limitation on the discretion of the decision-maker which is implied into the statute. But the fact that the statute makes some provision for the procedure to be followed before or after the exercise of a statutory power does not of itself impliedly exclude either the duty of fairness in general or the duty of prior consultation in particular, where they would otherwise arise’ (Bank Mellat (2013) UKSC 39; (2014) A.C. 700 at (35))”(op.cit. para 7-013, paġna 389)»

L-istess awtur iktar 'il quddiem fl-opra tiegħu iżid jgħid li:

«While the statute is an essential factor it is not the only feature and where the statutory procedure is 'insufficient to achieve justice', the courts will supplement the statutory code to the extent necessary to ensure that it operates fairly, or if the statute is silent, add or imply a

code. Rules and regulations may also be supplemented with fair procedures. In all cases, though, any implied or inserted procedures must not frustrate the statutory scheme.»

In sostenn ta' dak li jgħid fl-estratt appena ċċitat, fil-footnote numru 205, id-De Smith jagħmel dawn ir-riferenzi:

“Doody (1994) 1 A.C. 531 AT 562; Khatun (2004) EWCA Civ 55; (2005) Q.B. 37 at (30)(Laws LJ noting that ‘a right to be heard (can) be inserted or implied into the statutory scheme not by virtue of the statute’s words, but by force of our public law standards of procedural fairness’). Wiseman(1971) A.C. 297 at 308, 311, 312, 317G and 320; Lloyd (1987) A.C. at 702H-703A (Lord Bridge)... Feggetter (2003) Q.B. 219 at (44)(Sedley LJ noting that ‘(t)he process is not one of discerning implied terms but of adding necessary ones’” (op.cit. para 7-042, paġna 409)»

Illi għalhekk il-Kummissarju, anke jekk it-test espress tal-liġi ma jobbligahx espressament, kellu l-obbligu li jinnotifika lill-attriċi bl-ilment de quo u jagħtiha kull opportunità xierqa li tressaq l-oġġezzjonijiet tagħha għalih;

Ikkunsidrat:

Illi l-ksur ta' procedural fairness (Art. 469A(b) (ii)) da parti tal-Kummissarju iwassal għat-tħassir tad-deċiżjoni tiegħu li jordna jew jawtorizza l-pubblikazzjoni tal-kuntratt de quo u li jisma' l-każ mill-ġdid. Għalhekk, almenu f'dan l-istadju ikun superfluwu li l-Qorti tindaga jekk id-deċiżjoni, tmurx kontra l-liġi (Art. 469A(b)(iv) inkella jekk kinitx imsejsa fuq konsiderazzjonijiet mhux rilevanti (Art. 469A(b)(iii). Dan anke sabiex din il-Qorti ma tippregudikax is-smiġħ mill-ġdid tal-ilment ta' Baldacchino, u ma taqax fit-tentazzjoni li tissostitwixxi d-diskrezzjoni tagħha għal dik tal-Kummissarju.»

11. Il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data appella minn din is-sentenza b'rikors tal-31 ta' Lulju, 2020, u talab għat-tħassir tagħha, b'riħet tliet aggravji, li jistgħu jingabru hekk: (i) li d-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni ma jipprovdux li l-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data għandu jisma' r-rappreżentazzjonijiet ta' terzi dwar jekk dokumenti miżmumin minn awtoritajiet pubbliċi għandhomx jiġi mikxufa għall-pubbliku; (ii) li tant kemm terzi m'għandhomx *locus standi* skont l-Att dwar il-Libertà tal-

Informazzjoni, li huma biss l-applikant u l-Kummissarju li skont l-**Artikolu 39** ta' dan l-**Att** jistgħu jappellaw quddiem it-Tribunal tal-Appelli dwar l-**Informazzjoni** u l-**Protezzjoni tad-Data**; u (iii) li l-**Kodiċi ta' Prattika għall-Awtoritajiet Pubbliċi** ppublikat skont l-**Artikolu 41** tal-**Att dwar il-Libertà tal-Informazzjoni** jgħid f'**Sezzjoni 6** li għandha tkun l-awtorità pubblika u mhux il-Kummissarju li għandu jgħarraf lit-terzi inkwistjoni fuq l-iżvelar possibbli tad-dokument.

12. Il-kumpanija attriċi Environmental Landscapes Consortium Limited wiegħbet għal dan l-appell fl-24 ta' Awwissu, 2020, u fit-tweġiba tagħha hija semmiet ir-raġunijiet għalfejn temmen li l-appell ewlieni tal-Kummissarju konvenut għandu jiġi miċħud.

13. Minbarra tweġiba għall-appell ewlieni, il-kumpanija attriċi pprezentat ukoll appell inċidentali fejn fih hija talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar dik il-parti tas-sentenza appellata fejn l-Ewwel Qorti laqgħet l-ewwel eċċezzjoni tal-Ministru għat-Trasport u l-Infrastruttura u ħelsitu mill-ħarsien tal-gudizzju. Minflok hija qiegħda titlob biex din l-eċċezzjoni tiġi miċħuda.

14. Il-Ministru għat-Trasport u l-Infrastruttura wiegħeb għal dan l-appell inċidentali tal-kumpanija attriċi fil-15 ta' Settembru, 2020 u fisser għala dan l-appell inċidentali m'għandux jintlaqa'.

15. B'digriet mogħti fis-17 ta' Ġunju, 2024, din il-Qorti qajmet eċċezzjoni *ex officio* skont l-**Artikolu 732A tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** sabiex il-partijiet jiddiskutu waqt it-trattazzjoni tal-appell il-kwistjoni dwar:

«jekk fl-assenza ta' Alfred E. Baldacchino bħala parti mħarrka f'din il-kawża, l-Ewwel Qorti setgħetx taqbad u tħassar id-deċiżjoni meħuda mill-konvenut Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data fid-19 ta' Jannar, 2016, li ngħatat fuq ilment imressaq minn dan Alfred E. Baldacchino u tordna lill-istess Kummissarju sabiex jisma' mill-ġdid dan l-iment ta' Alfred E. Baldacchino.»

16. Alfred E. Baldacchino xehed quddiem din il-Qorti fis-seduta tal-20 ta' Ġunju, 2024 u qal li huwa qatt ma ġie mħarrek bħala parti jew bħala xhud f'din il-kawża.

17. Inżamm smiġħ fis-16 ta' Lulju, 2024 u wara li semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet, il-kawża tħalliet sabiex tingħata s-sentenza llum.

Konsiderazzjonijiet:

18. Din il-Qorti tħoss xieraq li qabel tindirizza l-appell ewlieni tal-Kummissarju konvenut u l-appell inċidentali tal-kumpanija attriċi, hija għandha tiddeċiedi l-eċċezzjoni *ex officio* li tqajmet minn din il-Qorti bid-digriet tagħha tas-17 ta' Ġunju, 2024 dwar jekk l-Ewwel Qorti setgħetx tħassar id-deċiżjoni tal-Kummissarju konvenut fin-nuqqas ta' preżenza ta'

Alfred E. Baldacchino.

19. **L-Artikolu 790 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** jgħid f'dan is-sens, li sentenza anke jekk tkun ġusta fis-sustanza tagħha, tista' tiġi dikjarata nulla jekk jirriżulta li din tkun ingħatat fin-nuqqas ta' ċitazzjoni ta' persuna. Fil-verżjoni Ingliża tagħha, il-liġi titkellem fuq «*default of citation.*»

20. Li rridu naraw għalhekk huwa jekk f'din il-kawża ta' stħarriġ ġudizzjarju tad-deċiżjoni tal-Kummissarju konvenut kienx hemm il-bżonn li jkun hemm fiha wkoll Alfred E. Baldacchino. Jekk it-tweġiba għal din il-mistoqsija tinsab li hija fl-affermattiv, allura s-sentenza appellata tiġi li ma tiswiex u din il-Qorti ma jkollhiex triq oħra flief li tħassar is-sentenza appellata u tibgħat l-atti lura lill-Ewwel Qorti sabiex terġa' tisma' l-kawża mill-ġdid wara li ssejjaħ fil-kawża lil Alfred E. Baldacchino. Jekk min-naħa l-oħra, it-tweġiba għal din il-mistoqsija tinsab li hija fin-negattiv, allura din il-Qorti tkun tista' tissokta biex tgħarbel l-appell ewlieni u inċidentali tal-partijiet.

21. Din il-Qorti titlaq billi tgħid illi hija taqbel ma' dak imsemmi mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza ***Angolina Spiteri et noe v. Anthony Mercieca et noe*** deċiża fis-6 ta' Lulju, 2007 li rikors maħluf ma jitqiesx li huwa null minħabba nuqqas ta' ċitazzjoni ta' persuna. Kieku ma kienx hekk il-każ,

ma kienx ikun hemm sens la għall-intervent fil-kawża *in statu et terminis* skont l-**Artikolu 960 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** u lanqas għas-sejha fil-kawża ta' terza persuna skont l-**Artikolu 961 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** (ara ***Alfred Mangion et v. Paul Vassallo et*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fl-1 ta' Frar, 2024).

22. F'dan il-kuntest, din il-Qorti tifhem ukoll li l-liġi tħalli għalkollox f'idejn il-parti li tiftaħ il-kawża, li tiddeċiedi lil min tħarrek jew ma tħarrikk, bir-riperkussjonijiet kollha li ġgħib magħha dik l-għażla (ara ***Robert Calleja nomine v. Emika Maria Watanabe*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-12 ta' Lulju, 2023 u ***Avukat Peter Caruana Galizia et v. Yorgen Fenech et*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-22 ta' Ġunju, 2022). Iżda f'każ li parti tagħzel li ma tħarrikk lil kull min seta' kien involut fil-kawża mressqa minnha, il-konvenut ma jistax jippretendi li l-kawża ma tistax titkompla kontriħ sakemm ma jiddaħħlux ukoll fil-kawża dawk il-persuni l-oħra li skontu kellhom ikunu involuti (ara ***Anthony Micallef et v. Pierre Cuschieri*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fid-9 ta' Novembru, 2023 u ***Stephanie Pisani v. Jason Scicluna*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-27 ta' April, 2023).

23. Hemm sitwazzjonijiet però fejn is-sejha fil-kawża ta' persuna hija mitluba li ssir bil-liġi bħal fil-każ tal-**Artikolu 75(2) tal-Kodiċi Ċivili** fejn il-konjuġi l-ieħor għandu jissejjaħ fil-kawża meta tinfetaħ kawża sabiex

tinċaħad il-paternità (ara **Raymond Farrugia v. Vanessa Farrugia pro et noe** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru, 2002 u hemm sitwazzjonijiet oħra fejn is-sejħa fil-kawża ta' persuna oħra tista' ssir fid-diskrezzjoni tal-konvenut. Dan jiġri bħal fil-każ tal-**Artikolu 1117 tal-Kodiċi Ċivili** fejn il-werriet ta' debitur jista' jitlob żmien biex isejjaħ fil-kawża l-werrieta l-oħra jew fil-każ tal-**Artikolu 1422 tal-Kodiċi Ċivili** fejn ix-xerrej jista' jitlob is-sejħa fil-kawża tal-bejjiegħ tiegħu, meta jiġi mħabbat b'kawża ta' evizzjoni (ara **Michael Falzon v. Joseph Bonnici** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-12 ta' Lulju, 2023) jew fil-każ tal-**Artikolu 1958 tal-Kodiċi Ċivili** fejn garanti jista' jitlob is-sejħa tad-debitur ewlieni fil-kawża li jagħmel kontrih il-kreditur, sabiex id-debitur ewlieni jkun f'qagħda li jressaq l-eċċezzjonijiet li jkunu għalkollox personali għalih u li ma jistgħux jitressqu mill-garanti (ara **FIMBank p.l.c. v. Klesch Group Limited** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Jannar, 2019).

24. Barra minn dawn is-sitwazzjonijiet, jeżistu wkoll ċirkostanzi straordinarji oħra fejn kawża ma tkunx tista' tissokta 'l quddiem jekk kemm-il darba ma jissejħux fiha dawk il-partijiet li mingħajrhom il-ġudizzju tal-Qorti ma jkunx wieħed sħiħ, b'dana li jekk il-ġudizzju jingħata fl-assenza tagħhom, tali ġudizzju jispicċa biex ikun sar għalxejn għaliex dak il-ġudizzju ma jkollu siwi u valur ta' xejn. F'dawn it-tip ta' sitwazzjonijiet ikun fl-aqwa interess tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja li s-sentenza tibqa' ma tingħatax, qabel ma l-Ewwel Qorti ssejjaħ minn jeddha jew fuq talba

tal-partijiet, lil dik il-persuna interessata fil-kawża sabiex b'hekk il-ġudizzju jkun wieħed utli u integru. F'każ li l-Ewwel Qorti tkun tat is-sentenza tagħha xorta waħda, bla ma sejñet fil-kawża dik il-persuna li suppost kellha tkun parti fiha, allura f'dak il-każ billi skont l-**Artikolu 961 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** l-Qorti tal-Appell m'għandhiex setgħa li ssejjañ lil xi ħadd biex jieñu sehem fi stadju ta' appell, is-soluzzjoni tkun li s-sentenza appellata għandha tiġi mħassra u l-atti jerġgħu jintbagħtu lura lill-Ewwel Qorti sabiex din issejjañ fil-kawża dik il-persuna li suppost kellha tkun fiha. Naturalment dan jista' jiġri biss jekk ikun hemm appell pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell u dik l-istess Qorti tkun tal-fehma, anke jekk ma jkollhiex aggravju speċifiku quddiemha, li l-ġudizzju mhux biss ma jkunx integru iżda jkun ukoll bla skop mingħajr is-sejña fil-kawża ta' terza persuna.

25. Fuq kollox, is-sehem fil-kawża tal-persuna rilevanti għandha importanza mhux biss għall-Qorti biex il-ġudizzju tagħha jkun integru u ma tiñux xogħol għalxejn, iżda għandha importanza wkoll kemm għall-persuna li tiftaħ il-kawża, kif ukoll għall-istess persuna li kellha tkun fil-kawża (ara ***Improved Design Limited v. Anthony Mifsud et*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-5 ta' April, 2013).

26. Dan hu hekk għal żewġ raġunijiet ewlenija: (i) sabiex is-sentenza finali jkollha effett kontra l-persuni kollha rilevanti għall-għanijiet tal-

Artikolu 237 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili li jgħid, «*is-sentenza ma tista' tkun qatt ta' ħsara għal min, la huwa nnifsu u lanqas bil-mezz tal-awturi jew ta' rappreżentant leġittimu tiegħu, ma jkunx parti fil-kawża maqtugħa b'dik is-sentenza*»; u (ii) sabiex dik il-persuna rilevanti bħala msejġha fil-kawża jingħatalha d-dritt li tinstema' f'kawża li tista' toqot ħażin l-interessi tagħha (ara **Josephine Azzopardi pro et noe v. Onorevoli Prim Ministru et** (Rik. 77/2014) deċiża fil-25 ta' April 2018 u **Avukat Dottor Alfred Grech v. L-Avukat Ġenerali et** mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fis-27 ta' Settembru 2019).

27. Ta' min jgħid, li mhux l-ewwel darba li l-Qrati tagħna ħassru sentenzi tal-Ewwel Qorti u bagħtu l-atti lura lill-Ewwel Qorti għaliex din ma ħaditx ħsieb li ddaħħal fil-kawża l-partijiet kollha li suppost kellhom ikunu fiha sabiex b'hekk ikun hemm integrità fil-ġudizzju (ara **Richard England et v. Joseph Muscat** deċiża mill-Qorti tal-Appell fid-29 ta' Ottubru, 2018, **Grace Spiteri v. L-Avukat Ġenerali** maqtugħa mill-Qorti Kostituzzjonali fil-25 ta' April 2018 u **Partit Nazzjonalista nomine et v. Kummissjoni Elettorali et** deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fid-29 ta' Mejju 2015 fejn sentenzi ġew imħassra minħabba li fil-proċeduri ma kienx hemm il-partijiet kollha rilevanti).

28. B'dawn il-prinċipji quddiemha, din il-Qorti ma tarax kif din il-kawża setgħet qatt titkompla mingħajr il-preżenza fiha ta' Alfred E. Baldacchino.

Ladarba l-kumpanija attriċi f'din il-kawża talbet li tiġi mħassra d-deċiżjoni meħuda mill-konvenut Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data fid-19 ta' Jannar, 2016, allura bilfors li kellu jkun fiha Alfred E. Baldacchino li favurih ingħatat dik id-deċiżjoni.

29. Jidher li kulhadd qed jinsa l-fatt, li d-deċiżjoni tal-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data, li dwarha l-kumpanija attriċi talbet li jsir sħarriġ ġudizzjarju, ingħatat fuq applikazzjoni bil-miktub li saret minn Alfred E. Baldacchino fit-23 ta' Ġunju, 2015 bħala applikant taħt id-dispożizzjonijiet tal-**Att dwar il-Libertà tal-Infommazzjoni**. It-talba għat-tħassir ta' din id-deċiżjoni tolqot sewwasew lil Alfred E. Baldacchino fil-laħam il-ħaj, aktar u aktar meta wieħed iqis li dik id-deċiżjoni ngħatat favurih.

30. Din il-Qorti għalhekk ma tistax tifhem kif l-Ewwel Qorti setgħet qatt tħassar deċiżjoni li ngħatat favur Alfred E. Baldacchino mingħajr ma l-istess Alfred E. Baldacchino m'hu qiegħed f'din il-kawża. Mill-perspettiva tal-**Artikolu 237 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili** kien fl-interess tal-kumpanija attriċi stess li ddaħħal lil Alfred E. Baldacchino f'din il-kawża jekk hija riedet li s-sentenza f'din il-kawża tiġi torbot u tgħodd għalih ukoll.

31. Mingħajr Alfred E. Baldacchino f'din il-kawża, id-deċiżjoni tal-

Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data ma tistax titfassar. B'sogħba kbira, bil-mod ta' kif imxiet l-Ewwel Qorti, seħħ dak li l-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza **Marks and Charles Limited et v. Avukat Ġenerali** deċiża fit-12 ta' Frar 2018, qalet li m'għandux jiġri, jiġifieri li, «*taqa' fl-ispropositu legali li tħassar sentenzi bla ma tisma' lil min kien parti fil-kawża li wasslet għal dawk is-sentenzi: audi unam partem flok audi alteram partem. Barra minn hekk, id-deċiżjoni li tħassar is-sentenzi ma kinitx tagħmel stat quddiem min ma kienx parti fil-kawża li tkun wasslet għat-tħassir tas-sentenzi, u għalhekk tkun ingħatat għalxejn.*»

32. Tassew is-sejha ta' Alfred E. Baldacchino hija dettata mit-talbiet imressqa mill-kumpanija attriċi. Jekk l-azzjoni tal-lum tinbena fuq it-tħassir tad-deċiżjoni tal-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data, allura kien jaqa' fuq il-kumpanija attriċi li, sa mill-bidu nett, iddaħħal lil Alfred E. Baldacchino fil-kawża, imqar għal kull interess li jista' jkollu (ara f'dan is-sens **B. Grima & Sons Ltd v. L-Avukat tal-Istat** deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fit-13 ta' Ottubru, 2022).

33. Dan kollu jfisser illi s-sentenza finali li tat l-Ewwel Qorti ma tiswiex għaliex din ingħatat fl-assenza ta' Alfred E. Baldacchino. U ladarba sejra titfassar is-sentenza appellata sabiex Alfred E. Baldacchino jiġi msejjaħ fil-kawża mill-Ewwel Qorti, din il-Qorti tal-Appell mhijiex sejra tidhol biex tqis la l-aggravji fl-appell ewlieni tal-Kummissarju konvenut u lanqas l-

aggravju fl-appell inċidentali tal-kumpanija attriċi.

34. Din il-Qorti tagħlaq billi tgħid li fid-dawl tas-sentenza li qiegħda tingħata llum, għandu mnejn li ħafna minn dak li sar sa issa quddiem l-Ewwel Qorti sar għalxejn. Dan seta' ġie faċilment evitat li kieku l-kumpanija attriċi ħasbet mill-bidu nett biex il-ġudizzju jkun sħiħ. Huwa xieraq għalhekk illi l-ispejjeż sa issa tal-ewwel grad u l-ispejjeż tal-appell ewlieni u inċidentali jitħallsu mill-kumpanija attriċi.

Deċiżjoni

Għaldaqstant din il-Qorti qiegħda tipprovdi dwar l-appell ewlieni u dak inċidentali billi tħassar is-sentenza appellata tal-14 ta' Lulju, 2020 u tibgħat l-atti lura lill-Ewwel Qorti sabiex isir is-smiġħ wara li jissejjaħ fil-kawża Alfred E. Baldacchino.

L-ispejjeż sa issa tal-ewwel grad u l-ispejjeż kollha marbuta mal-appell ewlieni u mal-appell inċidentali għandha tħallashom il-kumpanija attriċi Environmental Landscapes Consortium Limited.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Christian Falzon Scerri
Imħallef

Josette Demicoli
Imħallef

Deputat Registratur
rm